

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 114. — ŠTEV. 114.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 15, 1925. — PETEK, 15. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

HINDENBURG JE POVERIL KANCELARJU VLADO

List "World" je bil informiran, da so bili vsi njegovi govorji spisani s sodelovanjem kancelarja. Predsednik se zadovoljuje z vlogo simbola enotnosti. Nemci razočarani, ker ni bilo čestitke iz Washingtona. Hindenburg priznava, da ni politik.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 14. maja. — Predsednik von Hindenburg je izročil vlado kancelarju Lüthru. Nastopal bo kot svetovalec, ne pa kot eksekutivni uradnik. Celo v vlogi svetovalca pa bo skušal svoj vpliv omejiti tako zelo kot le mogoče.

Iz akcij zadnjih dveh dni je razvidno, da ni Hindenburg maršal. Sprejemal je povelja, mesto da bi jih dajal. Ker se je uživel v prepričanju, da je le simbol nemške enotnosti, se je zadovoljil s tem, da ostane simbol.

Slehrni njegovih govorov tekom včerajnega dne je bil spisan s sodelovanjem kancelarja. World je ugotovil, da ni nekaterih izjav, katerim je dal svoje ime, spisal sam, temveč da so jih vtaknili oni, ki so spoznali politično vrednost njegovih nagovorov tekom inavguracijskega dne.

Hindenburg se ni podvrgel vsemu temu iz slabosti. Ce bi mu bila dana na razpolago armada, bi ji lahko poveljeval. V politiki pa je izgubljen in on je dosti velik in razborit, da to tudi spoznava. Vsled tega je pripravljen, da se ga vodi, seveda le v gotovih mejah.

Celo svojih osebnih navad ni izpremenil ob času, ko je zasedel predsedniški stol. Še vedno hoče po kisu malo pospati, kot vsak starejši moški, in le redkokedaj bo šel pozneje spati kot ob desetih ali se preje.

Zaenkrat sledi Hindenburg politiki, koje namen je pomiriti vznemirjenja doma in v inozemstvu. V svojem včerajnjem govoru na državne predsednike ter voditelje državnega zbora je poučarjal potrebo enotnosti v državnem zboru ter dostavil:

— Prav posebno v republiki počiva dostojanstvo naroda v rokah njegovega parlamenta. Zunanji svet nas bo rešpektiral tako kot bomo respektirali same sebe.

Ko je sprejel socijalističnega pruskega ministra predsednika Otto Brauna, je rekel: — Ni mi treba praviti, kako tesno spojenega se čutim s statro Prusijo.

V šestih govorih, katere je imel v teku zadnjih dveh dni, je skušal Hindenburg prepričati Nemčijo in zunanj svet, da bo podpiral republiko ter deloval za mir. Danes bodo končane njegove govorance.

Brzjavne ali kablogramske čestitke so dospele semkaj iz škandinavskih dežel, Finske, Avstrije, Mehike, Japonske in južno-ameriških republik. Amerika, zavezniški narodi in sovjetska Rusija, niso poslali nikakih čestitk.

Ceprav ne predpisuje mednarodno postopanje pošiljanja čestitk, je vendar v Nemčiji veliko razočaranje, ker ni Amerika čestitala.

BERLIN, Nemčija, 14. maja. — Predsednik Hindenburg je sprejel danes diplomatični zbor. Združene države je zastopal Warren D. Robbins.

Številni visoki nemški uradniki so prisostvovali današnjemu sprejemu diplomatov. Med temi so bili kancelar Luther, zunanj minister Stresemann, eksekutivni tajnik Meissner in podtajnik za zunanje zadeve Schubert.

Diplomatje so nastopili v fraku in ne v svojih uniformah. Papeški nuncij, monsignor Pacelli, ki stoji na čelu diplomatskega zборa, je bil določen, da izreče novemu predsedniku čestitke v imenu zastopnikov različnih tujih narodov. Hindenburg je odgovoril, da želi Nemčija sodelovati v miru z vsemi drugimi narodi.

LONDON, Anglija, 14. maja. — Besede Hindenburga ob prilikl nastopa urada nemškega predsednika, so napravile v tukajnih oficijelnih krogih

Žganje postaja vedno bolj draga.

Prijatelji žgane pijace bodo morali plačati stroške nove "svete" vojne proti opojnim pijacam. — Blizajo se novi krvavi spopadi med tihotapci in carinsko stražo. — Predsednik je odredil strogo izvedbo prohibicijske postave.

Izra izbruh "mornariške vojne" proti takozvanemu Rum Row je baje suho kot v Sahari, če smo vrjeti zagotovilom generalnega štaba prohibicijskih sil, a v mestu ne opazi človek še ničesar slušnega. Prostori, kjer dobe posučeni, uvedeni svoj "kik", imajo očividno bogate zaloge, kajti cena je le malo poškocila. Plačujejo po 80 centov do enega dolarja za dober scotch in prav toliko za Manhattan cocktail. V lokalih, ki so namenjeni premožnim, dobi lahko človek še vse česar si poželi, seveda, če ima potreben denar. Lastniki takih prostorov niso niti malo vznemirjeni vsled mornariške vojne proti tihotapeem z žganjem.

V enejših prostorih računajo sedaj že pogosto 75 centov za drink. — a zalog je še obilo.

— Seveda, — pravijo lastniki takih prostorov, — če bo prišlo do najhujšega, bomo še vedno lahko dosegli po sintetičnem džumu. Ljudem sicer ne prija posebno dobro, a izpolni svoj namen in obrežna straža stori potem lahko kar hoče. — Zaloga džuma je očividno neizčrpna.

Zvezni sodnik Knox je včeraj odredil zatvorenje širih prostorov, v katerih se je baje dosledno kršilo prohibicijsko postavo.

Danes zjutraj se je zaznalo, da so včeraj od polnoči naprej pa do jutranje zore neprestano pokale strojne puške in malo topiči uradnih carinskih lovcev, ki so pregnali tihotapee z žganjem. Tihotapei so seveda vračali ogenj s svojim ročnim orožjem. Tihotapei trdijo, da so tekoma "boja" izkricali velike množine žganih pijac, a kljub temu trdijo voditelji obrežne straže, "da ni prišla niti ena kapljica žganih pijac skozi carinski kordon".

WASHINGTON, D. C., 14. maja. — Predsednik Coolidge je pozval zakladniškega tajnika, "naj započne po celi deželi z odločnim bojem proti trgovcem z nedovolenimi pijacami". Dočim si obrežna straža že sedaj prizadava zapreti obale proti tihotapstvu z žganjem, hočejo od sedaj naprej tudi bolj iskati po celi deželi munisajnere in prekupe mušnja.

— Prohibicijski komisar Hayes je dobil \$50.000, da razsire po celi deželi plakate, na katerih se bo opisoval velikansko škodljivost opojnih pijac. Ker pa je vsaka takva propaganda v Ameriki brez gesla nemogoča, si je izsilil naslednje geslo: — "Bullets and Bulletins", — to je: Kroglice in plakati. Nämamo sicer ničesar proti vse časti vrednemu gospodu, a posebne brihtnosti ne razdeva to njegovo geslo.

— Smrt vsled dremavice.

OLEAN, N. Y., 13. maja. — Mrs. Mary Snowden, Ray, starca 23 let, je umrla danes tukaj kot žrtev dremavice. V nezavesti se je nahajala deset dni, po napadu influenze, od katere ni popoloma okrevala.

— zelo dober vtip, kajti iz njegovih izjav se je sklepalo, da se bo vzdržal vsake pristranosti.

DOLGOVI FRANCOSKE REPUBLIKE

Francija bo v teku širinajstih dni pričela razpravljati o svojih obveznostih. — Briand je razkril inozemsko politiko ter je mnenja, da naj bi bila Liga prevzela vodstvo glede razročenja. — Noče razpravljati o iztočnih mejah Nemčije. — Ruhr bo izpraznjen avgusta, če bo Dawesov načrt do takrat izvajan.

Poroča Arno Dosch-Fleurot.

PARIZ, Francija, 14. maja. — Sedaj je mogoče obrazložiti inozemsko politiko novega kabineita Painlevea, ki je bila doslej precej nejasna. Francoski minister za zunanje zadeve, Briand, je včeraj popoldne sprejel inozemske poročevalce. Ceprav se niso njegove besede razvile v interview, je govoril prost. Iz njegovih pripomb je mogoče nuditi splošen pregled stališča Francije napram različnim vprašanjem.

V prvi vrsti pridejo vpoštov vojni dolgovi.

V teku širinajstih dni bodo dosegli razgovori glede vojnih dolgov zadostno napredovano stanje, da bodo postali formalni. Negotovo je, če se bo vršila konferenca v Washingtonu ali Parizu, kajti formalni pogovori niso bili še otvorjeni.

Vlada Painleveja nasprotuje washingtonski razročevalni konferenci. Mornariško vprašanje smatra rešenim, v kolikor je prizadeta Francija. Nasprotuje konferenci v Washingtonu glede razročevanja na kopnem, ker trdi, da je Liga narodov, ki ima med svojimi člani večino oboroženih dežel, naravno zastopstvo za sklicanje take konference. Glede te stvari zavzema Briand isto stališče kot ga je v Ženevi septembra meseca. Konference v Washingtonu, ko je bila predlagana, ne smatra za koristno.

Vlada stoji na stališču versaillske mirovne pogodbe. Vsak jamstveni dogovor mora biti podprt en pogodb, katere se ne sme kršiti.

O nemških iztočnih mejah ni mogoče razpravljati. Francija je pripravljena skleniti katerikoli arbitracijski dogovor, kar je razvidno iz njenega stališča napram ženevskemu protokolu. Meje Nemčije pa so določene vsled mirovne pogodbe in vsled tega ni mogoče razpravljati o njih. Ce bi pa se pojabilo kako vprašanje glede uporabe mirovne pogodbe, tikajoče se teh meja, bi bila arbitracija na mestu.

Francoske čete bodo konečno poklicane iz Ruhra, če bodo pogoji Dawesovega načrta izpolnjeni do dotočnega časa.

Nemčija bo še pred koncem tekočega meseca dobila od sveta poslanikov obvestilo, kaj je potrebno, predno bo proglašena razročenim. Ko bo zastnila tem pogojem, bo Kolin izpraznjen.

WASHINGTON, D. C., 14. maja. — Washingtonski uradniki so danes željno pričakovali oficijske sporočila iz Pariza, da bodo predloženi konkretni predlogi kot temelj za refundiranje francoskih dolgov.

Ker ni nobenega avtoritativnega znaka glede metode, katero bo predlagala francoska vlada, niso mogli uradniki ničesar izjaviti ter le dali izraza svojemu zadovoljstvu, da so pričele izginjati difference glede uravnave francoskega dolga.

Označili so položaj kot najbolj važni razvoj v številnih mesecih glede problema dolga ter dali izraza svojemu veselju, da je prišla francoska vlada konečno v položaj, da vprizori definitivno gibanje.

Rusi prepovedali polet.

TOKIO, Japonska, 13. maja. — Japonski pooblaščenec v Moskvi je danes brzjavil v Tokio, da je sovjetska vlada odloknila dovoljevanje za predlagani polet dveh japonskih aeroplakov preko Rusije na poti iz Tokija v London. Počelo pravi, da bi sovjetska vlada dovolila japonskim avijatikoma poleteti le do Moskve.

— Smrt vsled dremavice.

OLEAN, N. Y., 13. maja. — Mrs. Mary Snowden, Ray, starca 23 let, je umrla danes tukaj kot žrtev dremavice. V nezavesti se je nahajala deset dni, po napadu influenze, od katere ni popoloma okrevala.

— zelo dober vtip, kajti iz njegovih izjav se je sklepalo, da se bo vzdržal vsake pristranosti.

Velika zavist

med pevkami.

Operne dame so strašno ljubosumne druga na drugo. — Jerico je nena tekmovalka imenovana "neumno gos".

DUNAJ. Avstrija, 14. maja. — Dunaj ima zopet nekaj, o čemer lahko razpravlja, namesto skandal med opernimi pevci, žalitve, solze in tako dalje. Vse to ni posebno estetično, — a strašno zanimivo in originalno.

Ljubosumnost in zavist sta našli že davno prijazen dom za kulturni družavne opere. Na eni strani je stala gospa Marija Jeriea, na drugi strani pa njen tovarisce ali pravzaprav tekmovalki. Visoka plača Jeriee je vzbudila zavist. Vsled tega se je večkrat pripetilo, da niso hoteli ostali pevci in pevke nastopiti žno.

Pri prireditvi "Walkuere" je pelja poljska pevka Olševska vlogo Frike in madama Jeriee je stala za kulissami ter zbijala šale. To je razburilo pevajočo Friko tako da je pričela metati Jeriee v obraz žaljive, kojih najbolj ponosna je bila "neuma gos".

Ker ni imela s tem nobenega uspeha, je stopila gospa Olševska na stran odra ter pljunila z ročnostjo in natankostjo, ki bi delala čast vsakemu staremu mornarju, v smeri proti slupini, v kateri se je nahajala gospa Jeriea. Žalihog pa je zadel pljunek pevko Kittel, ki se je vsled tega seveda strašno raztrogotila.

Ko je prišla nato Olševska z odra, je bilo treba napeti vse sile, da se odvrne od nje gospo Kittel. Gospa Olševska, peneča se od jeze, je izjavila, da ji je žal, da pa je bil pljunek namenjen gospo Jerieci.

Gospa Jeriee je hotela zapustiti predstavo, in le težavo so jo končno pravgorili, da je pela na pre.

V uradu ravnatelja se je boj nadaljeval in konečno je bil sestavljen tribunal. Gospa Olševska se ni opravičila. Krepko je pljunila — a v sedanji slučaju na tla, povedala ravnateljem, kaj misli o njih ter zapustila negostoljubne prostore. Odpotovala bo v London, kjer mora izpolniti kontrakto.

Za prihodnji predstavo Tannhäuserja je bilo treba pripraviti Miss Gertrud Geyersbach, kajti neka druga pevka ni hotela peti z madamo Jerieo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

Najbrž bo že prihodnji teden uveljavljena določba, da morajo vsi inozemski radikalci zapustiti Anglijo.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00
Za celo leta	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in pravljekov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembni kraju naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da hitrejšej najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

EPIDEMIČNA NOROST

V žakostno in nisko življenje ameriškega davkoplacalca je padel zarez solne. Henry Ford, po celi svetu znani izdelovalci, a priliečnih avtomobilov, hoče kupiti trgovsko mornarico Združenih držav, ki prihaja iz časov vojne ter se nahaja pod upravo ladijske oblasti.

Noč sicer plačati dosti, kajti kot pravi on, je od širisto teh ladij le še trideset resučno sposobnih za uporabo, dočim spadajo vse ostale ladje enostavno med staro zleze, ali pravzaprav med staro les.

Negledne na svoto, katero namerava plačati in katero bo dejanski plačati, pa je ameriški davkoplacalec še vedno lahko zadovoljen in vesel, kajti vzdrževalni stroški tega brodovja znašajo vsako leto celih dvajset milijonov dolarjev več kot pa znašajo dohodki, katere ima ladijska uprava iz te mornarice.

To je dejstvo, kajti viada ne more enostavno pustiti ladiji teh ladij že iz ozira na ameriško trgovino razventega povzročajo številne ladje visoke stroške, tudi če stope popolnoma pri miru.

Dosti teh ladij se je tekmo časov svetovne vojne zgradilo z največjo naglico in sicer od ljudi, ki niso imeli niti najmanjšega pojma o ladjedelnosti.

Kot znano, je cvela takrat pesnica raznovrstnih mazačev in za te pomenjala vojna praveato zlato dobo.

Sili so v državne službe ter dobivali tako visoke plače, da bi nikdar preje niti v sanjah ne razmišljali o njih.

Isto velja tenu gledi inžinirjev in drugih tehnikov.

Renski zmožni in sposobni so imeli dobra mesta v privavnih obratih, a ostale je brez vsake prave izbiro sprejela vladu na delo. Uspešni teh Šumarskeve seveda niso bil iprevez sijanji. Pri številnih teh ladij so namerili stroji pretežki za ladijsko telo in pri drugih se je opazilo številne nadaljnje konstrukcije napake. Dobro le, da je bila vojna tako hitro končana, kajti drugače bi našel marsikateri ameriški vojak svojo smrt v morskih valovih, ko bi se potopil s tako ladjo vred na dno morja.

Te ladje se je gradilo, ko je bil sleherni človek prizemjen, — je reklo Henry Ford.

S tem je povedel čisto resnico. Ameriška vlada bi se moralata čimprej mogče iznebiti teh ladij, ki se drže na površini vode le z največjo težavo, brez ozira na to, koliko dobi zanje. Ameriški narod so stale te ladje daleč preko tisoč milijonov dolarjev, vendar pa ne vramjamemo, da bi bilo mogoče rešiti deseti del te svote. Ostalo bo treba pripisati izgubam, kot se je zgodilo že glede številnih nepotrobnih in neprimernih izdatkov tekom vojne.

Res, praveata histerija je vladala v onem času in ladjedelnosti so se lotili ljudje, ki niso imeli niti najmanjšega pojma o tem, kajko izgleda ladjad znotraj. Pisarji so zapuščali urad ter prijeli za kladiva, žage, električne vrtljake. Zadružek je bil sijajan, nadzorstvo skrajno površno. Slepilo se je vse vprek, gledi ur dela, gledi prekurnega dela, gledi izlatkov in drugih stroškov, ki pa so obstajali le na papirju.

Vlada pa je plačevala, plačevala in plačevala.

Lahko je plačevala, saj ni izdajala svojega lastnega denarja, pač pa denar davkoplacalcev, ki pa so bili s svoje strani zopet tako načenani in zmešani, da se niso, brigali za to, kako se gospodari z njih denarjem.

Res, to je bila pristna doba vojne histerije, katero si more prisostvit le tako neizmerno bogat narod kot je ameriški.

Kaj takega, kar se je godilo takrat v Ameriki, bi se ne moglo goditi v nobeni drugi deželi sveta, če že ne iz drugih razlogov, pa vsaj iz domobjutih.

Tukaj pa je navdajala podjetnike le ena misel: profit, in zoper profit.

Vrag naj vzame narod, vrag naj vzame demokracije in prostosti, dokler se polnijo naše mošnje!

Zmaga je prišla, podjetniki in dolarski delaveci so se umaknili v ozadje in narod kot tak mora plačevati vojne stroške.

Dopis.

Iz Belokrajine.

Dolgo časa ni bilo glasa iz starega kraja. Vzrok temu je, da ni bilo skoraj kaj pisati. Letošnja pomlad je tako mokra in dosti hladna, kar ni dobro za vinograde in sadje, ki letos jake evete. Dela se sedaj vendar nekaj pri nas v Kanižari, kjer kopljejo premog. Pošiljajo ga v Ljubljano največ. Okoli Grada so one velike loze že skoraj vse pošekane. Lotili bi se radi tudi Mašega Ba-

kovja, pa se boji čufut še, ker je lani imel sitnosti zaradi sekanja. Na Preloki se popravijo šola in Bojančani bodo tudi dozidali svojo malo šolico. Imajo tako podjetnega učitelja, ki se briga za razne podpore in izobraževanje. Delo. V Črnomlju se bode nadaljevalo s zidavo Sokolskega doma in upati je, da bo jeseni že pod streho.

Gleda žumičkega mostu vam poščamo sledete: Jako nas je raz-

Odgovor

Kadilca Helmar
cigaret.

Ne—Sladkost je že v
listu kot mu jo je na-
menila narava.

Jugoslavia irredenta.

Železniška nesreča.

Bližu Povirja na Krasu se je pripetila železniška nesreča, kateri žrtve je okoli 60 let star Andrej Vitez iz Brestovice. Ko je vozil čez tir je prihranil orient-expres in pograbil voz in mlekarja. Truplo je bilo strašno razmesarjeno.

Prefekt v Vipavi

Prefekt furlanske province Rieci se je mudil v Vipavi. Sprejem je bil zelo lep in pristran, kakor da so Slovenci navajeni sprejemni visoke politične funkcionarje.

Pri banketu na županstvu sta

govorila vipavski župan Petrovič in župan z Vrhopolja Lavrenčič, ki je, po italijanskem poročilu, izjavil, da se Slovenci v Italiji ne smatrajo za tujce, marveč za prave državljanе, ki ljubijo italijansko domovino. Vipavci žele, da se vspostavi v Vipavi zopet okrajna sodnina in da se pospeši razpečavanje vina iz Vipavske doline. Prefekt je odgovoril, da se je bavil s temi vprašanji. Dodat-

veselil glas iz Amerike, da so na

našo prošnjo ustavili naši belo-

kranjski rojaki poseben odbor, ki

pobira prispevke za most. Izdali

so poziv s sliko bodočega mostu

in sedaj razpošiljajo okoli po dru-

štivih.

Rojaki, pomagajte nam, da se

izresniči naša davnava želja. Preko

polovice stroška imamo za kritje

že zasigurnega, spomite se še

Vi starega kraja, kjer Van je te-

ka zibel in kjer žive Vaši bratje

in sestre in starci v stiski. Posta-

sili si boste najlepši spomenik v

starjem kraju, če omogočite zida-

vo mostu. Mislimi smo začeti že le-

teko pa smo morali vsled ved-

no velike vode malo prestaviti

določijo za svojega otroka im-

starši in to mora veljati tudi v

Gorici!

Očiinske volitve v Trnovem pri

Kobaridu.

Na belo nedeljo so se vrstile ob-

činske volitve v Trnovem. Od 105

volilev je prišlo na volišče 64.

Izvoljeni so domačini, ki ne sto-

jijo pod vplivom usiljivih "sun-

parjev".

Smrtna kosa.

V Gorici je umrl Fran Žigon, trgovec s čevljji. Pokopali so ga v Orehovljah.

Iz Opatijs

Na Mirni Gori nad Semičem se

gradi planinski dom in v Ljub-

ljani so vrsti te dni velika tombola v to korist.

Naši rojaki bodo zopet nasto-

pili v starinski noši, da vzbudijo

čimveč zanimanja pri Ljubljani-

čnih.

V kratkem izide tudi knjiga o

belokranjskih krajih, o gospodar-

stvu; popisani bodo tudi vse na-

rodni objekti, kar bo tudi Vas za-

nimalo.

Peter Zgaga

V zadnjem času so vsem ameriškim kongresnikom zvišali plače.

Tako je prav. Zasluge je treba nagnaditi.

Nastane pa vprašanje, zakaj so v zadnjem času ameriškim kongresnikom zvišali plače?

*

Nekaj krasnega je pravilo: Trdo delaj in študi! Skrbi za staro leta.

Kdor se pa tega pravila drži, pride na staro leta do čudnega specanja. Demarja ima dosti, toda z denarjem si zamore nabaviti le tiste stvari, katere lahko veselo in zadovoljno edinole mlad človek nživa.

*

Neki znanstvenik ugotavlja, da je v sedanjem času polovica ljudi na svetu norih.

Kdor natančno študira danas, pridrži se, kdor vstrajno čita časopise in kjer se za politiko zanimala, mora priti nehotno do preprečanja, da je na svetu več kot polovica ljudi norih.

*

Nekti znanstvenik ugotavlja, da je v sedanjem času polovica ljudi na svetu norih.

Bosta že Hindenburg in kajzer poskrbelo, da ne bo.

*

Ameriškim iznajdljiteljem je odpriško široko in hvaležno pole.

Iznađejo naj nekaj, kar bi ne bilo proti postavljati.

*

Včeraj se je poročila vnučinja najbogatejšega človeka na svetu — Rockefellera.

Poročnih slavnosti se je udeležila veliko število milijonarjev. Velikanska dvorana je bila okrašena s svežim cvetjem, da ni bilo videti niti enega imča prazne stene.

Nevišina obička je veljala tri tisoč dolarjev. Nakit, ki ga je nosila nevesta "na sebi, je predstavljal stotisočake.

Starci Rockefellera je podaril nevnu za par milijonov dolarjev delnic.

Iz Jugoslavije.**Knjigarna "Glas Naroda"**

Ponarejevalci stodinarskih bankovcev v Banatu.

Pred kratkim je bil v Temesvaru prijet mehanik Ignacij Schiessler, za katerim je sodišče v Velikem Bečkereku izdalo tizdečko. Takom preiskave se je ugotovljeno da je Schiessler izdeloval skupno z večjo družbo bankovec. Schiessler je bil prijet od obmejnega politike v okolici Temesvara. Tekom zastopanja je priznal, da se je obrati ponarejevanja denarja izdelal pri bivšem častniku Mrazecku na Dunaju. Mrazek se je sploh samo bavil z izdelovanjem ponarejenih novčanic vseh držav. Schiesslerju je v zahteva za njegovo sodelovanje preskerbel tehnična sredstva za izdelovanje stodinarcev po 500 lej. Schiessler je v selu blizu Temesvara takoj ustavil mesto delavnice. Pri izdelovanju bankovev mu je pomačila kočijača Vasa. V dolgi 4 leti sta izdelala 50,000 komadov ponarejenih 100-dinarskih bankovev in 10,000 komadov romunskih bankovev po 500 lej in jih tudi večinoma spravila v promet. Tekom nadoljnega zastopanja je Schiessler izdal tudi svoje skrivce ter navedel, da so mahaja stroj za tiskanje bankovev v Gertianotu pri posestniku Müllerju. Kriminalni urad v Temesvaru je na podlagi te izpovedi poslal v Gertianotu šest agentov, ki so zadržali Müllerja ter njegovo rodbino. Stroj za tiskanje bankovev je nežal skrit v vodnjaku vinograda razprostajarjega se za Müllerjevo hišo. Oblasti so uvedle zelo obširno preiskavo in je pričakovati se sezancijskih razkritij.

Uničena komitekska polpa.

Na pravoslavno veliko soboto se je komitski telpi zloglasnega bolgarskega četaškega vojvode Stojana Lemoja posrečilo prekorati jug. mejo. Preboleli v jugovaški obloki, so prodri nempaženo do Gornjega Kratova ob bolgarsko-makedonski meji. K sreči jih je pravočasno opazila jug. sejška patrulja, ki je takrat preiskovala gozd. Na prvi pogled so sejški misili, da imajo pred seboj jug. vojake, ko pa so se jih približali, so takoj spoznali med njimi Stojana Lemoja in še nekaj drugih komitskih, ki so preteklo leto požigali v tamkajšnjih krajinah. Da ne bi bili izmenadjeni so sejški takoj otorili ogenj in prisili četaške k emiku. Streličji je opozorilo na nevarnost in dle knete iz sosednjih vasi, ki se takoj prihiteli s puškami, sekirami in mitkami na pomoč. Preseganjem bolgarskih četašev se je udelenilo tudi več žensk. Ko so komitaši videli, da število sejških vedno bolj naraste, so se spustili v beg. Toda v bližini vasi Miskovo jim je močna sejška patrulja zaprla pot in jih prisili vnovič v boj. Medtem pa je prišlo tudi že orožništvo pod povestvom poročnika Banovića. Oklopljeni od vseh strani, so se četaških pet ur obupno branili, končno pa bili vsi pobiti. Ko je nekaj 80-letnih starcev opazil truplo vojvode Stojana, je vzkliknil: "Prvekl sem ga in rekel, da ga njegov konj ne bo več nosil. Živega v miši držav. To se je sedaj tudi izpolnilo!"

Preiskava je dognala, da je temičen komitski telpi prekorila jug. mejo ne samo z vedenostjo bolgarskih mejnih čet, ampak celo njihovo pomočjo.

Vojvoda Stojan je letosno pomač prvi poskus svojo srečo, nplačal je poskus z živiljenjem.

Zarota proti japonskemu ministru predsedniku.

V Tokiju so odkrili zaroto, ki je imela namen, umoriti ministarskega predsednika Kata. Policija je izvršila številne aretacije.

ALI VESTE,

da se bo vršila meseca maja v Sajni na Romunskem konferenca Male Antante. Ali veste, da stane 20 Helmars cigaret malo več kot 20 novadnih cigaret, toda z mako Helmar imate nekajkrati več valjka.

Knjigarna "Glas Naroda"

Naseljeni 30
Novele in črtice 30
Na Preriji 30
Nihilist 40

Narodne priovedke za mladino:

3. zvezek 35
4. zvezek 40

Na kravih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka 150

Narodna biblioteka:

Svitoslav 35
Spisje 35

Krvna osveta 35

General Lavdon 70

Napoleon I 1—

Babica 120

V gorskem zakotju 35

Za kruhom 35

Z ongjem in mečem 3—

Grška Mitologija, 2 knjige 140

Kranjske čebelice, poezije 35

Obiski. (Cankar). Trdo vezano 140

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 25

Ogenj tr. v. 130

Ob tihih večerih, trda vez 90

Padajoče zvezde tr. v. 90

Plat. zvona trd. vez 90

Petelinov Janez vez. 1—

broš. 90

Pesmi v prozi, trda vez 70

Prigodne čebelice Maje trda vez 100

Fabirki in Roža (Albrecht) 25

Pasti in zanke. Kriminalni roman 35

Pariški zlatar 35

Pingvinski otok tr. v. 90

Povest o 7. obesenih tr. v. 90

Po strani klobuk 90

Pod svobodnim solncem 2 knjige tr. vez 250

Plehanu Joanes tr. vez 1—

Pod kriivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem 50

Poslednji Mehikanec 30

Pravljice H. Majar 30

Povesti. Berač s stopnjic pri sv. Roku 35

Požigalec 25

Praprečanove zgodbe 25

Patrija, povesti iz irske junajske dobe 30

Predtriani. Prešern in drugi svetniki v gramofonu 25

Pet tednov v zrakoplovu. Trd. vez 150

Pol litra vrapca 30

Ptice selivke, trda vez 75

Pikova dama (Puškin) 30

Pred nevito 35

Pravljice in priovedke za mladino. Izvener 40

2. zvezek 40

Regan in Lamborgh 70

Rablji, trda vez 75

Kastoci mesec (Tagore) t. vez 60

Razkrinkani Habsburžani (Larish) 35

Revolucija na Portugalskem 30

Rinaldo Rinaldin 50

Slovenski saljivec 40

Stovanska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti 60

Suneški invalid 35

Skozi širno Indijo 50

Sanjska knjiga Arapska 150

Sanjska knjiga, nova velika 90

Sanjska knjiga, srednja 90

Spake, humoreske, trda vez 90

Strahote vojne 50

Stezosledec 30

Sveti noč, zanimive priovedke 30

Strup iz Judeje 75

Simon Jenko zbrani spisi 90

Sosedje tr. v. 60

Svetobor 50

Stritarjeva Anthologija trda vez 90

Sito Sesto, povest iz Abrucev 30

Svitanje (Govekar), vez 120

Sopek, samotarke (Komanova) vez 50

Sin medvedjega lovca. Fotopisni roman 80

Sveta Notburga 35

Sredozimci, Scroso Jerica (Bohniye) 30

Shakespeareve dela:

Macbeth, trda vez 90

Julij Cesar tr. v. 90

Othelo tr. v. 1—

Sen kresne noči tr. vez 90

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznavna Boga 30

3. zv. Pridni Janezki in Hudobni Mihec 30

7. zv. Jagnje 30

8. zv. Pirhi 30

13. zv. Sveti večer 30

14. zv. Povodenj 30

15. zv. Pavlina 30

17. zv. Brata 30

ZMISLOVNA KNJIŽNICA:

St. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35

Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. 50

St. 3. Ivan Bozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str. 35

St. 4. Cvetko Golar: Poletno klate, izbrane pesmi, 184 str., broš. 50

St. 5. Fran Milčaki: Gospod Frolin, življenje in njegova državljina, vsebinsko 20 novadnih pesmi, 1. 72 str., br. 0.25

St. 6. Ladislav Novak: Ljudska

nost, veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš. 25

Št. 7. Andersenove priovedke. Za slovensko mladino pripredila Utva, 111 str., broš. 35

Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš. 70

Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Terenc, religijska karikatura iz minulosti, 55 str., broš. 25

Št. 11. Pavel Golja: Peterčeve poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš. 35

Št. 12. Fran Milčaki: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejah, 91 str., broš. 30

Št. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30

Št. 14. Dr. Karl Englis: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br. 80

Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45

Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. 30

Št. 18. Jarosl. Vrchnický: Oporoka lukovškega grajščaka, veseloigra v enim dejanju, poslovenil dr. Fran Bradač, 154 str., broš. 45

Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II., 73 str., broš. 25

Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerova sonata, roman, poslov. Fran Pogačnik, 136 str., broš. 50

Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br. 30

Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejje, I. del, 355 str., broš. 80

Ivan Pregelj:

Plebanus Joannes.

(Nadaljevanje.)

Vikar je izpustil zvon in šel po prazni cerkvi. Sam se je oblek, sam prišel sreči, pristopil, molil in odgovarjal.

Poznemal je glas svojega cervenika in ni še ustvoval pomena besed. Njegova brdikost jih ni učela.

— Confiteor Deo...

Rastlo mu je hripanje v grlu in si je očital: — Govoriš, kakor b-malin gonil. Besede so, a kje je duh? Preklet si, vikar gorjanski, Joannes Potrebujec!

— Confiteor Deo... — je odgovarjal in je vedel: Odgovarjam za itape svojega, Matevžka, ki je čist. Na meni pa je greh krvi in je tisa Gospodova je na moji duši. Mea culpa, mea maxima culpa! —

Bral je list svetega Pavla, kakor je bil tisti dan in je trpel: — Moj apostol mi bije v obraz! Ni sem blagoslovil, nisem prenesel.

Dvignil je kruh in vino, da bi daroval, a je kričala njegova trinčenja duša:

— Sodnik nebeški, samo svoj greh ti morem darovati, strahovanu dušo nesrečne Katarine, njeni slabo in ubogo porodično teleso!

Povzdignil je in je čutil brezno, ki ga deli od Svetega, in je govoril v sebi:

— Stori ēnde! Otmi jo teme! Vrni ji luč razuma, ki sem ji ga vzel s strahom in trdostjo!

Trkal se je na prsi in je videl: — Ti si jagnje, ki je vzel vse grehe sveta nase, in si vse prenesel. Jaz pa sem kakor rjeveča zver in se mi ni smilila v svoji slabosti!

Lomil je kruh za uživanje in je obupaval: — V pogobljenje boj moji nesrečni duši, kakor sem bil jaz v pogobljenje telesu nesrečne Katarine! — In je vzel kelih, ki mu je bil sicer sladek, v pomoč in krepi, in je trpel, ko je pil, kakor da piše strup. In se je z bledo obredno zahvalil, v dnu pa je prosil jezo nase: — Udari, Gospod! Če udariš, bom vsaj vedel, da me nisi pozabil. Udari, Gospod, noreca in nabala, ki je v materni otroku! Amen!

Tako je služil Gospodu svojemu itape vikar Janez tista žalostne dni, ko ga je klical čedadski nadljudjak po Tomažu Falčidiju v Čedad pred kapiteljski forum, in je vikar obupaval, ker ni našel ne tolaže ne miru, in je klical jezo Gospodovo nase: — Prav tiste dni ga je poklical tolminski glavar Bonaventura k sebi.

*

Glavar "lanekne" je stopil vikarju veder in živahen naproti. Stisnil je vikarju roko in dejal:

— To je lepo, zelo lepo. Nisem verjet, ne bi verjet.

— Pa kaj, gospod glavar? — je vprašal vikar.

Glavar se je smejal in kimal z glavo.

— Ali pa ste ga pošteno? Ah sploh znate udariti? Haha! Dovolite!

Ogledoval je vikarjevo roko in je trpel z levico.

— Ni otroška, Tenfel, ni, — se je še zadovoljeno smejal. — Ali ste mu res izbili zobe? Povejte no, saj vidite, včer mi je!

— Žalil me je, — je odvrnil vikar z glasom, ki je zvenel, kakor da se opravičuje.

— Le nič obžalovati, — je vzliknil Bonaventura, — kakor svinje in prase so bili, še premalo ste udarili, Tenfel, odkrito povem, še premalo.

— Ta hudiči, ko je vesel, — je pomisliš popolovlamo vikar. — Pa mu ne pristoja, ni Tolminec.

Oni je postal resnejši in je vprašal:

— To mi povejte, kaj vas je iznötio, da ste šli na večerjo, h kateri vas niso vabili.

— Spiritus obediensiae, — je odvrnil resno in slovensko vikar.

— Zdi se mi, da je spôstljivo govorite o hudiču "nadkoncu".

— Je nepravilnost, da vikar je

var iz de Caballisovega imena in stanu. In zopet je odvrnil vikar latinski, uradno:

— Secundum legem divinam! — To je bedasto, — se je vzenovali vikar, — Oni vas sramote, vi jim roko ližete.

Vikar ni odgovoril. Njegov molok je razburil laneknehtovsko glavarjevo naravo:

— Tu sem! Imam moč in oblast.

Fonujam vam svoje priateljstvo svoje varstvo. Zdi se mi, da ga ne marate.

— Hvala lepa, — je odgovoril vikar.

— Cenim vašo naklonjenost, a doslej misem hotel bit nadležen.

— Ali boste v bodoče? — se je že zjeznoprikrito rogal glavar.

— Upam, ne! — je odvrnil priprosto vikar.

— Ali menite, da vas ne znajte odstaviti?

— Naj me, — je odvrnil uverjeno vikar, — vzel bom bremem na se in prosil pomiloščenja. — In na tihem je misil pri sebi: — O, da bi mi Bog vsaj le tako pokoril dodelil za greh, ki sem ga storil sroči Katarini in njenemu ubogemu telesu! — Glavar ni vedel vikarjev misli, ni videl brdikosti njegovih besed, ni znal, da je deliket na svetu, ki je bila zapri pri mrljiskih glavah od polnoč do zveznic v jutru.

— Vidiš, — je zamahnil jasno odprt in pikro. — Rodili ste me tlačani!

— Ne, — je odvrnil vikar. — Moj oče je bil svobodnjak in je prebil kri, kakor vitez.

— Vi niste vitez, — se je posredoval glavar.

— Lanekneht smešni, ali meniš da si vitez! — je misil vikar, in odporn, ki je bil v njem utihnil, je zopet vstal. Odgovoril je pre tirano slovesno:

— Ilapac sem božji in nosim bremem in jarem, ki mi ga je naložil Gospod Bog.

— Molčite o Bogu, — je vklizil glavar. — To so vse same besede, resnica je drugad! Resnica je ta, — je nadaljeval, da ne viši vasi tovariši moje moči pri znati nočete in ste samešni hlapci rijecev v deželi, ki jih jaz ne trpim in trpel ne bom. Hinavej ste!

V vikarju je zavrelo in je odvrnil pikro in zanosno užajeno:

— Duhovni sem, zato sem božji; bi bil cesarski, če bi bil lancuch!

Glavar je čutil udarec in je prebolel jezo. Nato je zamahnil jazo z ruko, se premagal in dejal nosljaje:

— Vaš ponos je smešen! Drugač nisem hotel vedeti! Razumeš, drugega ni!

Vikar se je poklonil nemo in se, ne da bi mu segel glavar

— Zavoljo otrok nedolžnih, zavoljo porodnih žena.

In ko je dopela, si je obraz pokrila z rokami in je vzdihnila ljhache:

— Peter, zakaj si mi storil budo!

Potem so prišli deževni dnevi; izobčome in Katria sta sedela na ognjišču v koči in se kamenčkala. In je ona tožila, da je neodražna in neokretna, in si je šla z rokami čez svoje ubogo telo in je rekla:

— Sram me je!

— Seveda, — je odvrnil izobčeni duhovnik, — te bo sram!

Saj ni bilo še Sare, ki je bila si v staru čeljust.

— Pred vami me ni, — je odvrnila, — samo pred gospodom stropicem. Nevoljen bo.

— Kaj bo nevoljen? Saj ve, kako je.

Deklica se je nasmehnila, zaznila in je zahrepnela:

— Nekaj dobrega bi rdeča pila.

— Vinu nisam, — je odvrnil vikar.

Pokusila je vino in ji je dišalo in se je sladkala:

— Jutri bo sam prišel, — je tiral mož previdno v njeno dušo.

— Če bo dobre volje, se bomo ka-

menčkali v treh.

Deklica se je nasmejala.

— Stric se ne bo kamenčkal. — Kako ne?

— Zanj se ne spodebi, — je odvrnila, — je prehud. Pa to veva le jaz in Peter.

Smehljala se je nekam brez skrbo, rahlo zanudljivo in je povredala:

— Da bi le bil hud in jazen. Ali menite, da se ga bojim?

— Malo se ga že, — je odvrnil mož.

— Ne! — je rekel. — Se prijeten je, kadar je prav hud.

Prav tedaj je vstopil vikar in je reklo toplo:

— Nekaj malega sem ti prinesel za god, Katrica. Tako lepe lase, maš, pa jih nimaš kako opletati.

Dal je malo srebrno zrcalce in se je vsa vzdružila, zasedla in pogledala vprašajoče po možih.

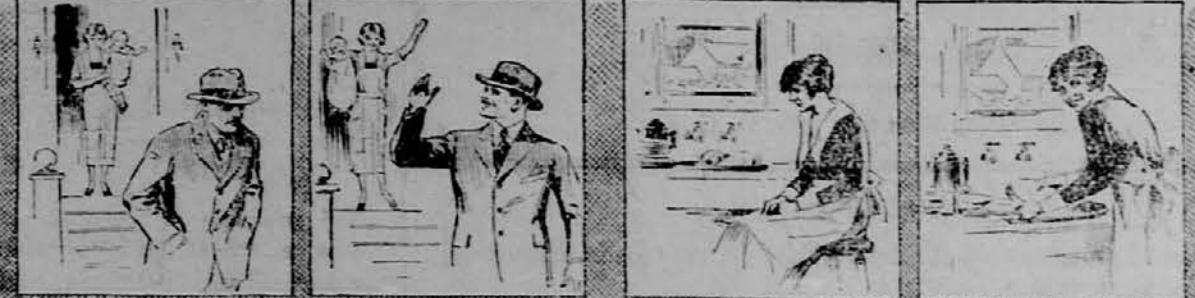
— Ni ga! Koža je zaklal, ki je bil v grmu. Abraham in Izak pa sta jedla od bravine, ker sta bila zvesta.

Zenska se je zamislila predse in je molčala. Mož je rekel:

— Saj to menda veš, da je Bog pravilen sodnik in bo sodil žive in mrtve.

(Dalej prihodnje.)

TRINER'S BITTER WINE has caused the change.

TRINERJEVO GRENKOVINO JE POVZROČILO IZPREMEMBO

DANES je mož ves nevoljen odsel. Po prečuti noči je sedel k začrtju brez tek. Bil je neroven in razdražljiv. Nasoj grede je kupil Trinerevo Grenko Vino in —

NASLEDNJEGA DNE je odsel ves živahn in vesel. Njegova žena in otroci so veseli, da se je očka takški izpremembi. To je storilo Trinerevo Grenko Vino.

Trinerevo Grenko Vino je zdravilo, ki ga potrebujejo, če tripti vseh slabega tek, neprelepog, zaprtja, posamezne energije. Končno se odloči, da vzaime Trinerevo Grenko Vino in —

DANES sedi mlada žena v kulinji in je podoba podrtina. Tripti vseh slabega tek, neprelepog, zaprtja, posamezne energije. Končno se odloči, da vzaime Trinerevo Grenko Vino in —

NASLEDNJEGA DNE je popolnoma izpremembo. Poje in smej se. Vsa nervoznost je izginila. Trinerevo Grenko Vino je delovno kot vse.

Trinerevo Grenko Vino je zdravilo, ki ga potrebujejo, če tripti vseh slabega tek, neprelepog, zaprtja, posamezne energije. Končno se odloči, da vzaime Trinerevo Grenko Vino in —

Te posledice niso prav niz skrivnostne. Sestavine, enačna sestava in druga izborna odvajala, želite, da vse vse zdravijo. Trinerevo Grenko Vino je zdravilo, ki ga potrebujejo, če tripti vseh slabega tek, neprelepog, zaprtja, posamezne energije. Končno se odloči, da vzaime Trinerevo Grenko Vino in —

JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-15 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Češki diplomat v Varšavi.

Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš je prispel v Varšavo,

da podpiše trgovinsko pogodbo s Poljsko. Gre za prvo trgovinsko pogodbo z edino slovansko državo, ki meji neposredno na Čehoslovaško, gre za prvi poset čehoslovaškega zunanjega ministra v plesetni poljske republike, za poset, ki ga je bilo dolgo pripravljati in edlačati. Benš je v Varšavi nedvomno prisečno sprejemel in tako lahko opričajmo, da po tem sprejetju utiha odmevi dolgoletnih nesoglasij, ki so kalili prijateljstvo in solidarnost med obema slovanskima državama. Na obema stranem so si vodili politiki in državnički vsa vojna leta prizadevali odstraniti vse ovire in uglediti pot medsebojnem kulturnem in političnem razvoju.

Njeno oblije je postalo trdno. Sepetala je predse: — Meni je dal veselje sedem dni, da bom žalost sedem dni, da bodo veseli sedem dni.

Meni je bilo občutno, da je vklizil glavar.

— Potem pa tudi veš, kako Bog včasih skuša one, ki ga ljubijo, jim daje brdikost in žalost sedem dni, da bodo veseli sedem dni.

Mož, ki je govoril ženo, je hitro zavoljal.

— Trikrat si dokamenčkala. Ne rečem, trikrat že gre! Petkrat zapored pa ne bo!

— Staviva, da bom! — je odgovorila spet vedro.

In zepet je bila otrok in se je igrala. In ljubo solnečje je bilo svetlo, in voda je bila čista in ribič je bil moder in je domisil:

— Držim te, ribica! Opolzki si leže iz roke. Pa ne dam, ne boš vplivala v kalno vodo. Tako mi Bog pomagaj in sveti Duh.

A je bil "actualiter degradatus ante tres", ki je govoril, in je bila ženska, ki se je po otročje ka-

mencala, nezakonska mati, sirota brez moža, brez matere in očeta. In se je komaj zavedala, da je in nosi pod srečem...

Murni ribič je začel polglasno sumeti žalostno popevko; prestala se je kamenčkati in je dopela z ruko.

— Tvoj hlapac nisem bil in ne bom, — je mrmljal vikar, — in rekli znam, ne znam, ne tebi, ne če-

dajskim.

Cez hip je zaključil:

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

21

(Nadaljevanje.)

Joried ni videla tega, kajti medtem je pomignila inšpektorju.
— Sedaj se vrnem.

Nato pa se je ozrla proti svojemu spremljevalcu ter pritajenje dostavila: — Pridem zopet.

— Tam pod bukvami hočete seno, kontesa?

— Da, jutri zjutraj in mislim, da bova modrovala naprej. Z Bogom prijatelji moji! — in podala mu je svojo majhno ročico z do stojanstvom kneginje.

Kurt Krašovec pa ni poljubil roke ter si komaj držnil dotakniti se je z dvema prstoma.

Joried se je zasmajala ter zmajala z glavico.

— Če držite srečo prav tako slabo kot mojo roko, potem ni čuda, če vam uide.

Tedaj pa je prijet njen roko s skoro krčevitim pritiskom in globoka rdečica mu je pokrila obraz.

— Se bom naučil, kontesa, — je jecal.

Kako lep je izgledal! Kako interesantan!

Ko je snel klubok, so se mu vsuli gosti lasje na čelo in v njegovi temni očeh je nekaj zažarel... da naučil se bo.

Kontesa Perpignau je z radostjo zapazila, da je navdalo njen sreco nekrivnostno čustvo, slično juntrani zori, ki oznanja prihod solnce nove ljubezni.

Sedaj se bo za nekaj časa iznebila dolgočasja!

Sreco bo zaposleno na prijeten način, kot pač zahteva francoska narava. Hitreje bodo potekali tedni, dokler ne bo prišel bratranec Maurus, kot znagovit junak, ki bo z enim dihom porušil iz kart napravljeni hišo lepih iluzij in sanj.

Če te ljubina — kaj ti je mar?

Grofica Joried bo postala bogatejša za en čeden spomin — in Kurt Krašovec bo potečal število onih bedakov, ki stokajo za kratko srečo mlade ljubezni.

*

Prihodnjega dopoldne je Joried jezno skratala s svojimi majhnimi zobmi, ko je hotela baronica daljšo zabavo kot pa je bilo končno všeč.

Kontesa Perpignau je bila že z vsemi svojimi miskimi zaposlena s svojim "majhnu romančkom", ki naj bi se odigral istoga dan kot drugo poglavje pod šumčimi bukvami ter ni imela niti najmanjšega poželjenja, da bi žrtvovala svojo osebno zabavo službi usmiljenja in dobročinstvi.

Zdravnik ji je sicer nujno napomnil, naj skuša potolažiti bolnico z vedno napredovanjem izboljšanjem njenega zdravstvenega stanja, ker je videla baronica vse v črni barvi, kar je le še poslabšalo njenje stanja. Treba je bilo že plašljive pogled ali nepremisljene pripombe kot: — Ali se dobro počutiš? — in baronica je takoj, vsa preplašena, vprašala: — Ali izgledam slabš? — kar je izvedlo vedno velikansko depresijo na duhu in telo. Joried ni niti malo padlo v glavo, da bi zamudila svoj setanje ter je bila toliko brezvestna, da se je oprijedila vsakega sredstva, če je le obljudil zaželeni učinek.

Vsled tega je sedaj odložila knjige ter pričela pozorno motriti bolnico.

— Ali bi ne bilo boljše, tetica, če bi prenehala? — je vprašala nežno.

— Zakaj, draga? Ali si izmučena?

— O ne, saj več, da poznam nobene izmučenosti v tvoji službi! Ti, draga teta, pa izgledaš kot izčrpana.

Baronica je dvignila glavo.

— Tako? Ti se pač motiš. Ravnodane se izvanredno dobro počutim.

Joried se je še bolj ostro ozla vanjo ter globoko vzduhnila: — Res? — To me nekoliko tolazi!

— Ali se ti zdi, da slabu izgledam? — je vprašala s pogledom, ki je naravost modeval za pomirjevalen odgovor.

Joried je zmajala z glavo:

— Saj vendar pravis, da se ne počutiš slabš!

— Potem ne izgledam temu primerno? O, to je mogoče moja zmota. — Ravnod, skadar se bolečine ne pojaviš tako močno, se počutim pripravlja nov napad.

— To bi bilo strašno, — je vzkljuknila kontesa, ki je pricela viti roki. Baronica pa je izpremenila barvo ter si pokrila obraz z obema rokama.

— Danes zjutraj, ko me je hišna oblačila, se mi je malo vrtelo.

— Vrtelo?

Joried je vprašala navidezno mirno, a baronica je zapazila, kako zmedena je postala.

— To je slabo znamenje, kaj ne? Kaj ne, da ti je zdravnik govoril o takih simptomih? — je šepetala baronica s srce pretresajočim smehljajem človeka, ki je pripravljen ponizno prenesti tudi najhujše.

— Prosim te, kako bi mogel storiti to! Draga tetica, lezi za eno uro ali dve, — de kosila! Nič čuti, nič videti, — mirno ležati in zpreti oči! Poskusi malo spati in nato se bo zopet dobro počutiš. Pazila bom na to, da te nikdo ne moti. Da pa sama ne čepim ob svoji posteli ter te motim, bom izginila za nekaj časa iz gradu. Drugače bi prišla vsakih par minut in to ne sme biti, kajti spati moraš...

— Drago dete, kako bi mogla to! Tišina in samota sta nekaj strašnega zame.

— A zdravo je zate, moja draga tetica! Stori to, meni na ljubo. Leži in jaz ti bom pripravila pomirjevalni prašek. Videla boš, kako hitro si opomores.

— Oh, že bi bilo že vsega konec! — je stokala baronica, a kontesa je premagalova svojo nestrost, dala teti prašek ter zapustila sobo, da obvesti hišno, da želi bolnica počivati.

— Hvala Bogu, — je rekla hišna, ki je šivala nekaj zase, — kajti drugače nima človek niti trenutka časa za samega sebe.

— Kaj ne, to je zelo naporna služba, — vzduhnila Joried in v njenih očeh je ironično zabliskalo, kajti hišna ni imela na eelem božjem svetu nobenega drugega dela kot oblačiti in slačiti baronico.

Potrebovala pa je starko za svojo zaveznicu in vsled tega je obračala plašč po vetrnici.

Ura v stolpu je že bila deset in Joried je odhitela v svojo sobo, da se preobleče. To je storila z veliko rafiniranostjo, kajti hotela je izgledati kot nedolžna, krotka delica, ki ne ve nitišči v svetu.

(Dalje prihodnjic)

A. I. Kupin:

Razžaljenje.

(Resničen dogodek.)

(Nadaljevanje.)

II.

Naj preidem k navdahnjenju!

Gotovo ste imeli priliko, čestita gospoda, čeprav o tativnah nadnadravnih po svoji zasnivo in izvedbi!

V novinah jih dajejo v rubrikah dogodkov navadno naslov: "gradijsna tativna" ali "genijalna lepoščena" ali "spreten čim zlikovcev".

Ob takih prilikah buržavni

azni rodbinski očetje širijo roke

in kličajo: "Kako žalosten povoj!

Ako bi se iznajdljivost teh odpadnikov, njihovo čudovito poznanje ljudske psihologije, njihovo obvladovanje samega sebe,

najihove nedosegljive igralske zmožnosti — ako bi se vse to usmerilo v dobro stran!

Koliko bi lahko kobilistili ti ljudje domovini! — No, že davno je znano, velečenjeni gospodje, da je ustvaril neheški

stvarnik buržavne rodbinske čete

zato, ga govore take običajne fraze in neokusnosti. Včasih se mi pripeti, — veste, mi, tadje, smo sentimentalni, — občudujem kje

v Aleksandrovskem parku ali na morski obali krasen zaton solnečja.

In vedno sem že vnaprej uverjen, da poreče kdo v moji bližini s povorkom: "Pa naj naslaka tako ujetnik, nihče in nikoli ne bo verjel!"

— Ste videli? Ta le dva prsta

ter oči igraja vso muziko. In kar je glavno, pri tem ni nicesar čudo-

vitega: ena, dva, tri — in gotov!

— Vsak pameten človek se čisto

lahko nauči. In to je vse! Čisto

navadna stvar. Klajnjam se.

Tat se je lahko obrnil, da bi odšel na svoje mesto.

— Jaša! — je s povarkom

mnogoznačilno izstrelil gospod

v paskasti obleki. — Jaša! — je ponovil strogo.

— Ste videli? Ta le dva prsta

ter oči igraja vso muziko. In kar je

glavno, pri tem ni nicesar čudo-

vitega: ena, dva, tri — in gotov!

— Ah, mille pardons! — se je v naglici prikonal gentleman.

— Na to nisem pomislil. Sisoj Veliki.

Bodite tako dobri...

Vrata so bila takisto v hipu

spretno in neslišno zaklenjena.

Sposobnemu kolega se je zibaje tr

nasnihajše vrnil k svojim tovar-

ščem.

— Sedaj bom imel čast pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se

razvije pri nekoliških prednostih. Ja-

ša!

— Sedaj bom imel čest pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se

razvije pri nekoliških prednostih. Ja-

ša!

— Sedaj bom imel čest pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se

razvije pri nekoliških prednostih. Ja-

ša!

— Sedaj bom imel čest pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se

razvije pri nekoliških prednostih. Ja-

ša!

— Sedaj bom imel čest pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se

razvije pri nekoliških prednostih. Ja-

ša!

— Sedaj bom imel čest pokazi-

ati vam umetnost našega tovari-

šča, ki se peče z žepno tativino po

gledeščih na kolodvorih, — je nadaljeval govornik.

— Je zelo inlad, toda po njegovem finem de-

tu boste do gotove mere lahko

presodili, kaj se lahko iz njega se